Lauku tīkls

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Atskaite par dalību COPA/COGECA rīkotajā darba grupā:

Lopkopība

16. aprīlis 2013., Brisele

Izskatāmais jautājums:

Zootehnoloģiskās likumdošanas pārstrādāšana – prezentē eksperts Alf Fuessel, DG SANCO

Rezumējums:

Pārstrādāšanas darbs notiek lēni, pašreiz viss teksts ar komentāriem tiek apkopots un tajā iestrādāti grozījumi, juridiskie dienesti saskaņo galīgo teksta versiju. Tālāk notiks politiskais darbs, Īrijas prezidentūras laikā paredzēts pieņemt to Eiropas Komisijā, pēc tam nodot Eiropas Padomei lēmuma pieņemšanai. Plānots, ka paies minimums divi gadi, līdz viss būs apstiprināts.

Ir pieprasījums formulēt šķirnes definīciju.

Kopumā mēs redzam skaidru ziemeļu-dienvidu cīniņu, liberālā ziemeļu pieeja jautājumam, turpretim dienvidnieciskā - daudz konservatīvāka. Acīmredzot būs milzīgas debates Padomē likumprojekta apspriešanas laikā.

Bija padoms izvairīties no problēmjautājumiem, it īpaši par zirgiem. Kad Komisija nodod pabeigtu, sagatavotu likumdošanas akta projektu, tas ir pieejams Eiropas Padomei, Eiropas Parlamentam un pieejams publiski, tālāk nodod tulkot katrā dalībvalsts valodā.

Dalībvalstis vēlas visu ietvert pamatdokumentā.

Viena atsevišķs pielikums būs par liellopiem (notiek viedokļu apmaiņa ar ICAR un InterBull, nav atļauts likumdošanā ietvert uz industriju attiecināmas piezīmes. Daudz skaidrāks šīs Regulas aspekts ir audzēšanas programmu apstiprināšana. Tikai ģenētiskais aspekts var būt par iemeslu dalībvalstī atteikt citas valsts audzētāju biedrības un tās programmas akceptu, nevis valdības vēlme. Mērķis ir izmantot mūsu dzīvei labāku, atbilstošāku ģenētiku.

Par mājdzīvniekiem - 18 mēnešu laika likumdošanas aktiem jābūt sagatavotiem.

Retās šķirnes ir jāaizsargā. Joprojām Eiropā nav ieviesta reto šķirņu definīcija. Tiek izvirzīts priekšlikums no ekspertu puses - izmantot FAO izstrādāto definīciju.

Par liellopiem - dažās valstīs ir ļoti detalizēta likumdošana par to, ka audzēšanas darbam jānotiek. Kā veidot atbilstību ar nacionālajiem likumiem? Piemēram, Vācijas likumdošana ir līdzīga Eiropas likumdošanai, būs viegli savienot, bet Skandināvijas valstīs sīki aprakstīta, tur veidosies pretrunas starp likumiem.

Eiropas Komisija nāks klajā ar piedāvājumu, lai dalībvalstis vienojas savā starpā, vai tām

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI: EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi." Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

vajadzīga šķirnes definīcija.

Izskatāmais jautājums:

Liellopu elektroniskās identifikācijas jaunumi (update) un brīvprātīga liellopu gaļas marķēšana, prezentē eksperts Sergio Pavon no DG SANCO.

Rezumējums:

Februārī un martā notika trialoga (Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Eiropas Parlamenta) kopīgas sanāksmes, apspriežot šo jautājumu , lai vienotos par pēdējām neskaidrībām. Pēdējā triloga sanāksmē norisinājās daudz diskusiju zirgu gaļas skandāla ietekmē. Rodas priekšlikumi veidot striktus, stingrākus noteikumus par sankcijām. Eiropas Padome aizstāv Dalībvalstu intereses, Eiropas Komisija – juridiski pareizu likumdošanu un Eiropas Parlaments – politiskos jautājumus. Eiropas Parlaments ļoti uzmanīgi izturas pret jautājumiem, kas saistīti ar klonēšanu, pieprasot klonu un to pēcteču gaļas un tās izstrādājumu specifisku marķēšanu. Pamatlikumā būtu vēlams pievienot daļas no detalizētiem papildus likumdošanas aktiem. Dažas dalībvalstis izvirza priekšlikumu piemērot atbilstošu pārejas periodu - 3, 5 vai 7 gadus. Eiropas Komisija ir pret šādu priekšlikumu, iespējams, ka dažām dalībvalstīm ir nepieciešams laiks lai pielāgotos, bet EK uzskata, ka septiņi gadi ir pārāk ilgs laiks brīvprātīgo nosacījumu ieviešanai. Divās dalībvalstīs visi dzīvnieki ir ar vecajiem krotālijiem, kuri neatbilst ISO standartiem, EK būs jāatļauj viņiem septiņu gadu pārejas laiks ar iespēju šo termiņu pagarināt. Lai nezaudētu balsu vairākumu, EK piekāpsies dalībvalstīm. COPA – COGECA jādomā politiski, ko grib darīt ar liellopu sektoru. Lauksaimnieku organizācijas domā par iekšējiem tirgiem, bet, ja vēlas iziet uz ārējo tirgu, ir jādomā plašāk par liellopu izsekojamību. Elektroniskā identifikācija tiek lietota ASV, Kanādā, Austrālijā, Indonēzijā, Jaunzēlandē un Argentīnā u.c. Diemžēl jāatdzīst, ka mazākie liellopu audzētāji būs tie, kas iegūs vismazāk no elektroniskās identifikācijas sistēmas ieviešanas.

Katra dalībvalsts pati lems, kā finansēt liellopu elektroniskās identifikācijas izmaksas. No pieredzes ar aitu elektroniskās identifikācijas ieviešanu - piemēram, vienā gadījumā industrija pilnībā apmaksāja Elektroniskās identifikācijas izdevumus, citur valsts maksāja no saviem līdzekļiem, vēl citur izmantoja valsts aploksnes maksājumus.

Izskatāmais jautājums

Saimniecību dzīvnieku klonēšana, prezentē eksperts José Luis Defelipe, DG SANCO.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBA
ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI: EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi." Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

Rezumējums

COPA - COGECA vairākkārtīgi centās sagatavot pozīciju, pamatotu dokumentu no lauksaimnieku puses, līdz šim tas nebija izdevies vienota viedokļa trūkuma dēļ. Šis ir vairāk politisks jautājums, Eiropas Komisija izjūt Eiropas Parlamenta spiedienu, lai izveidotu striktu un regulējošu likumdošanu. Tika cerēts, ka EK būs projekts ko lauksaimniekiem prezentēt, bet diemžēl atkal ir pārcelts tā sagatavošanas laiks. Izvērtās diskusija par to, cik paaudzes pēc klonētā dzīvnieka vajadzētu noteikti norādīt marķējumā. Ir zinātniskas informācijas trūkums - vai ir nekaitīgi ēst klonētu dzīvnieku pēcteču gaļu, ir prasība EFSA veikt pētījumus.

Nīderlandes pārstāvis ieteica censties samazināt paaudžu skaitu, cik vien iespējams. Svarīgi arī, ko definēt kā klonēšanu - piemēram, embriju transplantēšanu neuzskatīt kā klonētus dzīvniekus. Problēma būs, ja Eiropas Parlaments nolems jauno likumdošanu piemērot jau esošajai situācijai.

Piemēram, ASV ir maz klonētu buļļu, bet tie ir elitāri, to gēni tiek maksimāli izplatīti un tādējādi to ietekme ir ļoti nozīmīga. Šo buļļu gēni ir sastopami arī Eiropas Savienībā. Nīderlandes pārstāvja ieteikums - COPA - COGECA pārstāvjiem jāveic situācijas izskaidrošana Eiropas Parlamentā. EAAP pārstāvis - trešajās valstīs lieto klonus un ĢMO, kas netiek īpaši marķēti, ja mēs neieviesīsim speciālu marķējumu, vēlāk nebūs pieejama informācija. Ir jārēķinās ar biotehnoloģiju attīstību.

Diskusijās vairāki eksperti pauž viedokli, ka tehnoloģiskajam progresam ražošanā ir jābūt.

EAAP pārstāvis norādīja, ka konsultācijās ar 42 organizācijām piedalījās vien pāris organizācijas, kas pārstāvēja lauksaimniecisko ražošanu, pārējās no zaļo NVO, patērētāju pārstāvji un tml. Tas ir viedoklis, kas veido likumdošanu. Daudz kas mainījies arī nosaukumos, lai izpatiktu sabiedrībai.

Sekretariāta pārstāve Kamēlija stāsta par redzēto ASV - ĢMO termina vietā tiek lietots "Ģenētiski inženierīti dzīvnieki vai organismi". Tur neregulē ražošanas procesu, bet gan pārtikas drošību. Ja klonētam dzīvniekam nav veselības problēmu - nav riska pārtikas drošībai - nav vajadzības pielietot atsevišķu marķējumu. Klonētu dzīvnieku pēcteči ir visur. Atļauti pārtikā ir ģenētiski modificētu īpašu kazu gaļa un ātri augošs lasis. Tika prezentētas patērētāju aptaujas rezultāti, kur 49% respondentu apgalvoja, ka pirktu klonētu dzīvnieku gaļu, kopumā norādot, ka svarīga ir dzīvnieku veselība un tikai 2% atzīmēja, ka viņiem būtu svarīgi, vai pielietota biotehnoloģija. Nav legālas prasības arī marķēt ģenētisko materiālu.

Izskatāmais jautājums

Schmallenberg vīruss – stāvoklis valstī

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI: EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi." Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

Rezumējums:

Dažas dalībvalstis, kuru intereses tas skar sāpīgāk (piemēram, Nīderlande), ir vairāk satraukušās par citām. Visi ir informēti par vīrusu, bet neviens nesper nākošo soli.

Ko COPA - COGECA var darīt, lai atbloķētu problēmu ar trešo valstu liegumiem vīrusa skartajiem dzīvniekiem un to ģenētiskajam materiālam?

Kopējā informācija - vīruss izpleties viscaur Eiropas teritorijā, pat Krievijā.

Nīderlandē 90 % dzīvnieku ir seropozitīvi. Šogad var sagaidīt vairāk par normālo abortu un iedzimto kroplību skaitu. Bet neviens Nīderlandē par to vairs nesatraucās, vienkārši samierinās ar īslaicīgiem zaudējumiem. ES tirgū vairs nerada īpašu problēmu, jo vīruss ir visur. Arvien vairāk trešo valstu atver savus tirgus dzīvu dzīvnieku importam. Savukārt spermas tirgū ir katastrofa, jo mēs nevaram eksportēt uz ASV, Krieviju un Ķīnu. Uz dažām valstīm varam eksportēt tikai seronegatīvu spermu, uz dažām - arī seropozitīvu.

Zinātniskās institūcijas ir atradušas vīrusu spermā, tikai zemā koncentrācijā, tas ir atrasts arī jaundzimušos teļos, kas inficēti ar spermu. Kā mēs varam garantēt, ka seropozitīvu buļļu sperma nepārnēsā vīrusu? Mākslīgās apsēklošanas biznesam tā ir liela problēma.

Lielbritānijā pašreiz mirst ap 20-30 % jēru šī vīrusa ietekmē.

Vakcīnas izstrādei vairs nav jēgas, jo vīruss jau ir izplatījies.

Izskatāmais jautājums:

Valsts palīdzības reforma lauksaimniecības sektorā

Rezumējums:

EK plāno ieviest jaunas vadlīnijas valsts atbalstam, pašreiz notiek publiskā apspriešana.

Sekretariāta pārstāve Kamēlija prezentē Lietuvas priekšlikumu - Lūgt pārskatīt jauno ES Regulu, kur vēlams norādīt atbalstu ciltsdarbam, attiecībā uz šķirnes lopu iepirkšanu, t.i. subsidēt 50% no to iegādes vērtības.

Latvija izsaka atbalstu šim priekšlikumam savā un Igaunijas vārdā, paskaidrojot, ka tas īpaši nepieciešams vaislas dzīvnieku ģenētikas uzlabošanai un dažādošanai, turklāt ir izdevīgs arī to ES valstu lauksaimniekiem, no kuriem tas tiks izpirkts.

Lietuvas pārstāvis piekrita iepriekš teiktajam un papildus norādīja, ka Lietuva plāno būtiski palielināt audzējamo liellopu skaitu.

Nīderlande izteica viedokli, ka jebkāda valsts atbalsta forma veido nelīdzsvarotu situāciju valstu starpā.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi." Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

Izskatāmais jautājums:

Dzīvnieku veselība - jauns likums par Dzīvnieku veselību – COPA-COGECA provizoriskie viedokļi, komisijas priekšlikums par oficiālo kontroli attiecībā uz augiem, dzīvniekiem, pārtiku un barību - COPA-COGECA provizoriskie viedokļi.

Rezumējums:

Sekretariāta pārstāvis Pasquale Di Rubbo stāsta, ka likumprojekts par Dzīvnieku veselību tiek gaidīts aprīļa beigās. Teksts jau ir pabeigts, vajadzētu būt jau publicētam, 26.aprīlī notiks konsultatīvā EK grupa. Finansiālais aspekts pašreiz ir izņemts ārā, varbūt pie tā atgriezīsies septembrī. COPA-COGECA iepriekš izstrādātais projekta priekšlikums neko daudz nemainīsies.

6. un 7. maijā COPA-COGECA organizē augsta līmeņa konferenci ar Parlamenta pārstāvju, atašeju, ES attiecīgo ierēdņu piedalīšanos, aicina apspriest iespējas dalībvalstu organizāciju pārstāvjiem piedalīties.

Par kontrolēm - paredzams, ka EK priekšlikums sagādās daudz problēmu. Mēs esam redzējuši, ka dalībvalstis interpretēja noteikumus katra savā manierē un EK tagad vēlas harmonizēt šos noteikumus. Izskatās pēc sava veida biedra naudas vākšanas obligātās sistēmas. COPA-COGECA ir pret jebko, kas radītu papildus izdevumus lauksaimniekiem, šajā gadījumā oficiālās kontroles ir pārtikas drošības jautājums un ar to saistītās izmaksas ir jāsedz valstij. Uzskatām, ka nebūs vienlīdzības - dažas dalībvalstis liks visiem maksāt, citas atbalstīs mikrouzņēmumus. Vēl nav izlemts, vai apspriešana notiks Vides vai Lauksaimniecības Komisijā, bet pirms vasaras atvaļinājumu laika pirmās pārrunas jau būs notikušas.

Dzīvnieku labturības likumdošana - lielāka skaidrība par šo likumu būs 2014. gada beigās, 2015.g.sākumā, kad jaunievēlētais Parlaments būs stājies pie darba. Dzīvnieku labturība pieprasa vairāk vietas dzīvniekiem, no otras puses - vajadzētu arī pievērst lielāku uzmanību dzīvnieku slimību apkarošanai.

Izskatāmais jautājums:

Kontroles posteņu projekta informācijas atjaunināšana (update).

Rezumējums:

EK izdalīja 6 milj. eiro, dzīvnieku transportēšanas atpūtas vietu ierīkošanai - Eiropas Savienības robežās tos sauc par kontroles posteņiem - nav vajadzīga jauna likumdošana, labāk uzlabot kontroles posteņus. 122 no 157 kontroles posteņiem nepieciešama to kvalitātes uzlabošana.

Tiks izveidoti pirmie paraugi, ar augstu labturības standartu piemērošanu, labākām stāvvietām,

uzlabotu bioloģisko drošību, rezervēšanu tiešsaistē, vadības sistēmu. Tas radīs labāku kontroli, tiks izstrādāti apmācības līdzekļi šoferiem, lauksaimniekiem, lai zinātu, kas tiks prasīts.

Otrs projekts - paplašināt ilgas transportēšanas sertificēšanas shēmu. Paredzēts, lai sniegtu lielāku pamatotu pieradījumu, kā uzlabot labturību transportēšanas laikā. Loģistikas kompānijām būs lielākas izmaksas, bet kontroles punktu izmantošana ir brīvprātīgs pasākums.

Kurš būs sertificēšanas shēmas īpašnieks? Kurš iekasēs maksājumus? Kurš beigās šo sistēmu pārņems? Tie ir joprojām aktuāli jautājumi.

Pēdējā konference par šiem jautājumiem notiks 30.maijā Dublinā, tad pirmajam projektam jau vajadzētu būt pabeigtam.

Mājas lapa : www.controlpost.eu.

Kopsavilkums/ Ieteikumi nākamajam darbam:

Nākoša darba grupa plānota 15. Oktobrī.

Maija Pontāga Paraksts

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi." Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.